

Sygn. akt I ACz 2260/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2015 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Kremer

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2015 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa D. S.

przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Okręgowego wK.

o ochronę dóbr osobistych

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 10 listopada 2015 roku, sygn. akt I C 2031/13

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że ustanowić dla powódki D. S. w tym postępowaniu pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego, którego wskaże Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w K..

Sygn. akt I ACz 2260/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 10 listopada 2015 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił wniosek powódki D. S. o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

W motywach powyższego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał, że powódka na rozprawie w dniu 9 listopada 2015 r. wniosła o ustanowienie dla niej pełnomocnika z urzędu. Na uzasadnienie swojego wniosku podała, że chciałaby, aby pełnomocnik przygotował ją profesjonalnie do przesłuchania. Podniosła, że sprawa jest skomplikowana, bowiem strona pozwana wmawia powódce coś, czego powódka nie zrobiła mianowicie, że powódka wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii, których dołączenie do akt sprawy I C 457/08 jest przedmiotem niniejszego postępowania. Wobec braku zgody stron, co do okoliczności faktycznych sprawy powódka napotyka na przeszkody w prawnym uzasadnieniu swojego powództwa. Wniosek podlegał oddaleniu przez Sąd Okręgowy na podstawie art. 117 § 5 k.p.c., wobec uznania, że w rozpoznawanej sprawie udział profesjonalnego pełnomocnika z urzędu nie jest potrzebny. Powódka nie jest osobą nieporadną, nie zachodzą obiektywne przeszkody uniemożliwiające powódce osobisty udział w rozprawach i podejmowanie czynności procesowych a sprawa nie jest skomplikowana faktycznie i prawnie. Powódka podejmuje w terminach ustawowych i sądowych czynności procesowe w sprawie prawidłowo i adekwatnie do sytuacji procesowej. Podnosi zarzuty i ustosunkowuje się do zarzutów strony przeciwnej. Sąd Okręgowy podkreślił, że złożenie zeznań przez powódkę jest oświadczeniem wiedzy o pewnych zdarzeniach. Odtworzenie i relacja co do faktów w toku zeznań nie wymaga ze swój istoty zatem porady prawnej.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła powódka, domagając się jego uchylenia. Podniosła, że ustanowienie pełnomocnika jest potrzebne powódce w celu właściwego ukierunkowania jej zeznań, gdyż na skutek odmowy przesłuchania powódki na rozprawie w czerwcu 2015 r. zdekoncentrowała się i nie jest w stanie samodzielnie przytaczać faktów. Powtórzyła swoją wcześniejszą argumentację odnośnie opinii sądowych jej zdaniem bezprawnie włączonych do sprawy i C 457/08 ze sprawy i C 375/05.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Strona może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. (art. 117 § 1 k.p.c.). Sąd uwzględni wniosek osoby zwolnionej od kosztów sądowych o przyznanie dla niej pomocy prawnej z urzędu, jeżeli udział pełnomocnika w osobie adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny (art. 117 § 5 k.p.c.).

Na mocy postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 5 czerwca 2014 r. sygn. akt I ACz 968/14 powódka została zwolniona w całości od kosztów sądowych w niniejszej sprawie. Zatem ustanowienie dla niej pełnomocnika z urzędu jest zależne od oceny Sądu czy udział radcy prawnego lub adwokata w sprawie jest potrzebny.

Potrzeba udziału w postępowaniu wykwalifikowanego pełnomocnika procesowego, jako niezbędna przesłanka jego ustanowienia podlega swobodnej ocenie sądu (por. m.in. orzeczenie SN z dnia 3 czerwca 1974 r., II CZ 94/74, niepubl.), jednakże ta ocena nie może być dowolna. Udział pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata lub radcy prawnego w sprawie Sąd może uznać za potrzebny, gdy strona wnosząca o jego ustanowienie wykazuje nieporadność, ma trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych albo gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym lub prawnym. (por. Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 23 września 1964 r., sygn. akt II PZ 46/64, postanowieniu z dnia 14 stycznia 2002 r., sygn. akt PZ 99/01 i wyroku z dnia 19 lutego 2010 r. sygn. akt IV CSK 318/09).

W niniejszej sprawie powódka wprawdzie prezentuje aktywną postawę w postępowaniu sądowym, nie miała trudności z formułowaniem podstawy faktycznej swojego żądania, powołaniem dowodów, to jednak aktualny przebieg postępowania dowodowego i okoliczności wskazywane przez powódkę we wniosku dają podstawy do tego by ustanowić dla niej pełnomocnika z urzędu. W obecnym stanie sprawy pomiędzy stronami istnieje rozbieżność w stanowiskach, czy powódka w sprawie I C 457/08 Sądu Okręgowego w Krakowie wniosła o przeprowadzenie dowodu z akt sprawy I C 375/05, w tym z zalegających w aktach sprawy I C 375/05 dowodów z opinii biegłych. Strona pozwana twierdzi, że powódka w sprawie I C 457/08 wniosła o przeprowadzenie dowodu z akt sprawy I C 375/05, natomiast powódka zaprzecza, by w postępowaniu I C 457/08 wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych sporządzonych do sprawy I C 375/05 (k. 63, 110 akt). Z treści złożonego wniosku wynika w istocie, że pomoc pełnomocnika będzie powódce potrzebna, gdyż czuje się ona pod względem prawnym nieporadna w samodzielnym odparciu przed Sądem tezy dowodowej sformułowanej przez stronę przeciwną na tą okoliczność. W ocenie Sądu Apelacyjnego, mając na uwadze przewidywalną dowodową moc dowodową twierdzeń stron w tej kwestii dla rozstrzygnięcia sprawy, uznał, że taka sytuacja procesowa przemawia za uznaniem, że dla zapewnienia stronie możliwości realnej obrony swych praw i dochodzenia roszczeń potrzebne jest ustanowienie dla powódki pełnomocnika.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżone postanowienie jak w sentencji na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 386 § 1 k.p.c.